

TILLITSVALGTE: Intervjuguide

1. Om prosjektet, anonymitet

2. Bakgrunnsinformasjon

- Erfaring som tillitsvalgt – antall år i vervet, oppgaver
- Ansatte – organisasjonsgrad, forhold til eventuelle andre klubber i virksomheten
- Organisasjonsgrad – har denne endret seg – vanskelig/lett å rekruttere nye?
- hvorfor ble du TV?
- I hvilke organer utøves medbestemmelse?
 - styret
 - bedriftsutvalg
 - konsernutvalg
 - samarbeidsutvalg e.l
 - andre faste møter med ledelsen
 - lønnsforhandlinger
 - amu
 - andre f.eks ad-hoc-utvalg?
 - Kjøpesenterledelse – KUN BUTIKKER PÅ KJØPESENTER
 - Kjeden – KUN HOTELL/BUTIKK SOM ER MED I EN KJEDE

3. Partssamarbeid på ulike områder:

Jeg vil nå ta for meg en rekke temaer der jeg lurer på om dette er noe som diskuteres med TV, og hvis så i hvilke fora.

(Hvor) behandles disse spørsmålene?

- Virksomhetens mål og strategier
- Produksjonsplanlegging
- Effektiviseringstiltak

- Arbeidsmiljø (psykososialt)/HMS
- Arbeidstid
- Konflikter på arbeidsplassen (mellom ansatte, ansatte/leder)
- IA/tilrettelegging/sykefravær/seniorpolitikk
- Kompetanseutvikling
- Innleie
- Annet

Hvor fungerer det bra og hvor fungerer det dårlig?

Hvor ofte diskuteres temaene?

Hva er viktigst? Det formelle, det uformelle eller en kombinasjon?

Hvordan fungerer kontakten med andre tillitsvalgte i bedriften? Informasjonsflyt og kompetanse.

4. Partssamarbeidet

- Er partsforholdet preget av tillit og har ledelsen respekt for tillitsvalgtes rolle? Forholdet mellom tillitsvalgte og topp og mellomledelsen – endringer over tid?
- Hvordan vurderer du de tillitsvalgtes innflytelse? Hvis dårlig – har ledelsen tilstrekkelig kunnskap om avtaleverket? Innstilling til avtaleverket?
- Har lederne nødvendig skoleing i hvilke forpliktelser og muligheter et partssamarbeid innebærer?
- Hvordan vurderer du din egen kjennskap til avtaleverket?
- Har endret bedriftsorganisering (oppsplitting, nye resultatenheter etc.) påvirket partssamarbeidet?
- Klarer klubben å møte nye organisasjonsformer på en effektiv måte, dvs. matcher man arbeidsgivers beslutningsstruktur? Påvirker nye eierformer mulighetene for å utøve medbestemmelse og innflytelse?
- KUN KJEDE OG KJØPESENTER (Hvis det ikke har kommet frem før) Hvilke beslutninger treffes av kjede og kjøpesenter, hvilken innflytelse er det på disse nivåene. Er dette tema som også diskuteres i den enkelte butikk/samvirkelag?

5. Arbeidskraftstrategier og medbestemmelse

- Hvilke type prosesser er det som foregår når spørsmål om permitteringer og nedleggelse dukker opp,
- Hvor delaktig er tillitsvalgte i vekstperioder, der oppbemanning er aktuelt?
- Hvilke arbeidskraftstrategier benyttes i virksomheten, dvs fast/midlertidig ansatte, utenlandsk/innenlandsk, (under)leverandører/outsourcing, innleid arbeidskraft, selvstendig næringsdrivende?
- Når/i hvilke sammenhenger benyttes de ulike formene for arbeidskraft?
- Er strategiene endret i løpet av de siste åra og eventuelt hvordan?
- Har tillitsvalgte innflytelse på valg av arbeidskraftstrategi (hvor treffes beslutning og er tv representert)? (innleie vs fast ansettelse, bruke av selvstendige, outsourcing etc.)
- Har det generelle forholdet til ledelsen betydning for tillitsvalgtes mulige påvirkning på valg av arbeidskraftstrategier?

6. Innleie fra vikarbyrå og produksjonsbedrifter – (dersom virksomheten bruker dette)

- I hvilken grad planlegger din virksomhet for bruk av innleie (fra bemanningsforetak og produksjonsbedrift), underentrepriser og selvstendige når anbud utformes?
- Er i så fall dette nytt? (Herunder eksempelvis fange opp mer langsiktig bruk av innleie, versus ad-hoc-innleie). Hva er begrunnelsen for å bruke innleie?
- I hvilken grad drøftes innleie med de tillitsvalgte?
- Hvordan foregår disse prosessene, dvs. sentralt eller på den enkelte enhet? Inngås det noen avtale om dette? Avtale i forkant/etterkant, frivillig/under press? Generell avtale eller flere avtaler? Innhold?
- Hvilke reelle muligheter har tillitsvalgte for faktisk å nekte innleie av arbeidstakere?
- Hvilken kontroll gjøres av vikarbyrået i forkant? Om det er registrert? Lønns- og arbeidsvilkår? (Enten av AG eller TV)
- Vil de foreslåtte regelendringene i arbeidsmiljøloven øke virksomhetens bruk av midlertidige?
- Ved innleie fra bemanningsforetak og innleie mellom produksjonsbedrifter, bruk av selvstendige og underentrepriser:

- Sjekker dere ansattes lønns- og arbeidsvilkår?
- Undersøker dere om de ansatte faktisk er selvstendig næringsdrivende, om produksjonsbedriften faktisk er en produksjonsbedrift, etc.
- Får dere tilgang til den informasjonen som er nødvendig for å utøve den kontrollen som forutsettes i lov- og avtaleverk? Hvordan foregår prosessen?
- Kjennskap til uakseptable lønns- og arbeidsforhold til de som ikke er fast ansatte? Ev hva? Forskjeller fast ansatte og ansatte hos leverandører?

7. Alt i alt:

Hvordan vil du si at partssamarbeidet fungerer? Veldig bra, bra, mindre bra, dårlig. Hvorfor gir du denne karakteren?

Hva er de største utfordringene mht medbestemmelse i dag, og har dette endret seg over tid?

Er avtaleverket godt nok, og benyttes de mulighetene som ligger i Hovedavtalen og i tariffavtalene?

Hvor mye tid bruker du på tillitsvalgтарbeid? Hvordan er tiden fordelt på uformell og formell kontakt?

Hva kjennetegner en god tillitsvalgt?

Hva kjennetegner en god leder?

Hva kjennetegner et godt partssamarbeid?

LEDER: Intervjuguide

1. Om prosjektet, anonymitet

2. Bakgrunnsinformasjon

- Erfaring som leder – antall år i stillingen, tidligere erfaring?
- Antall ansatte – organisasjonsgrad, er det andre klubber i virksomheten
- I hvilke organer utøves medbestemmelse?
 - styret
 - bedriftsutvalg
 - konsernutvalg
 - samarbeidsutvalg e.l

- andre faste møter med tillitsvalgte
- lønnsforhandlinger
- amu
- andre f.eks ad-hoc-utvalg?
- Kjøpesenterledelse – KUN BUTIKKER PÅ KJØPESENTER
- Kjeden – KUN HOTELL/BUTIKK SOM ER MED I EN KJEDE

3. Partssamarbeid på ulike områder:

Jeg vil nå ta for meg en rekke temaer der jeg lurer på om dette er noe som diskuteres med TV, og hvis så i hvilke fora.

(Hvor) behandles disse spørsmålene?

- Virksomhetens mål og strategier
- Produksjonsplanlegging
- Effektiviseringstiltak
- Arbeidsmiljø (psykososialt)/HMS?
- Arbeidstid
- Konflikter på arbeidsplassen (mellom ansatte, ansatte/leder)
- IA/tilrettelegging/sykefravær/seniorpolitikk
- Kompetanseutvikling
- Innleie
- Annet

Hvor fungerer partssamarbeidet bra og hvor fungerer det dårlig?

Hvor ofte diskuteres temaene?

Hva er viktigst? Det formelle, det uformelle eller en kombinasjon?

Hvordan fungerer kontakten med andre tillitsvalgte i bedriften? Informasjonsflyt og kompetanse.

4. Partssamarbeidet

- Er partsforholdet preget av tillit?

- Hvordan ser du på tillitsvalgtes rolle?
- Hvordan vurderer du de tillitsvalgtes innflytelse?
- Har du som leder (eller andre i ledelsen) tilstrekkelig kunnskap om avtaleverket (overenskomst og hovedavtale)? Hva synes du om avtaleverket?
- Har endret bedriftsorganisering (oppsplitting, nye resultatenheter etc.) påvirket partssamarbeidet?
- Klarer klubben å møte nye organisasjonsformer på en effektiv måte, dvs. matcher man arbeidsgivers beslutningsstruktur? Påvirker nye eierformer mulighetene for å utøve medbestemmelse og innflytelse?
- KUN KJEDE OG KJØPESENTER (Hvis det ikke har kommet frem før) Hvilke beslutninger treffes av kjede og kjøpesenter, hvilken innflytelse er det på disse nivåene. Er dette tema som også diskuteres i den enkelte butikk/samvirkeag?

5. Arbeidskraftstrategier og medbestemmelse

- Hvilke type prosesser er det som foregår når spørsmål om permitteringer og nedleggelse dukker opp?
- Hvor delaktig er tillitsvalgte i vekstperioder, der oppbemanning er aktuelt?
- Hvilke arbeidskraftstrategier benyttes i virksomheten, dvs. fast/midlertidig ansatte, utenlandsk/innenlandsk, (under)leverandører/outsourcing, innleid arbeidskraft, selvstendig næringsdrivende?
- Når/i hvilke sammenhenger benyttes de ulike formene for arbeidskraft?
- Er strategiene endret i løpet av de siste åra og eventuelt hvordan?
- Har tillitsvalgte innflytelse på valg av arbeidskraftstrategi (hvor treffes beslutning og er tv representert)? (Innleie vs fast ansettelse, bruk av selvstendige, outsourcing etc.)
- Har det generelle forholdet mellom ledelse og TV betydning for påvirkning på valg av arbeidskraftstrategier?

6. Innleie fra vikarbyrå og produksjonsbedrifter – (dersom virksomheten bruker dette)

- I hvilken grad planlegger din virksomhet for bruk av innleie (fra bemanningsforetak og produksjonsbedrift), underentrepriser og selvstendige når anbud utformes?

- Er i så fall dette nytt? (Herunder eksempelvis fange opp mer langsiktig bruk av innleie, versus ad-hoc-innleie). Hva er begrunnelsen for å bruke innleie?
- I hvilken grad drøftes innleie med de tillitsvalgte?
- Hvordan foregår disse prosessene, dvs. sentralt eller på den enkelte enhet? Inngås det noen avtale om dette? Avtale i forkant/etterkant, frivillig/under press? Generell avtale eller flere avtaler? Innhold?
- Hvilke reelle muligheter har tillitsvalgte for faktisk å nekte innleie av arbeidstakere?
- Hvilken kontroll gjøres av vikarbyrået i forkant? Om det er registrert? Lønns- og arbeidsvilkår? (Enten av arbeidsgiver eller tillitsvalgt)
- Vil de foreslåtte regelendringene i arbeidsmiljøloven øke virksomhetens bruk av midlertidige?
- Ved innleie fra bemanningsforetak og innleie mellom produksjonsbedrifter, bruk av selvstendige og underentrepriser:
 - Sjekker dere ansattes lønns- og arbeidsvilkår? Ber TV om at det sjekkes/sjekker selv?
 - Undersøker dere om de ansatte faktisk er selvstendig næringsdrivende, om produksjonsbedriften faktisk er en produksjonsbedrift, etc.
 - Får dere tilgang til den informasjonen som er nødvendig for å utøve den kontrollen som forutsettes i lov- og avtaleverk? Hvordan foregår prosessen?
- Kjennskap til uakseptable lønns- og arbeidsforhold til de som ikke er fast ansatte? Ev hva? Forskjeller fast ansatte og ansatte hos leverandører?

7. Alt i alt:

- Hvordan vil du si at partssamarbeidet fungerer? Veldig bra, bra, mindre bra, dårlig. Hvorfor gir du denne karakteren?
- Hvis du hadde fått beskjed om å effektivisere/kutte 20 prosent, ville du da ha involvert den tillitsvalgte?
- (HVIS DETTE IKKE BLE TATT INNLEDNINGSVIS:
- Hva er de største utfordringene mht medbestemmelse i dag, og har dette endret seg over tid?
- Er avtaleverket godt nok, og benyttes de mulighetene som ligger i Hovedavtalen og i tariffavtalene?
- Hva kjennetegner en god tillitsvalgt?

- Hva kjennetegner en god leder?
- Hva kjennetegner et godt partssamarbeid?